

λήνων διδασκάλων, ιδίως ἐν Μόσχᾳ, τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἡ καλλιέργεια προέκοπτε ¹.

Φιλάρετος ὁ Πατριάρχης Ῥωσσίας τῷ 1649 ὑπὸ τοῦ Ἱεροσολύμων Θεοφάνους ἐγκαταστάς, καθίδρυσεν ἐν Μόσχᾳ Σχολὴν ², ἐν τῇ Μονῇ Τσουδῶφ, Ἑλληνολατινικὴν, προκόπτουσαν τῷ 1633 ³, ἢ βαθμηδὸν ἐπὶ τὸ βέλτιον μετερρῦθμιζον οἱ μετὰ ταῦτα Ῥώσσοι Πατριάρχαι ὅτε Νίκων καὶ ὕστερον ὁ Ἰωακείμ, ὃς μάλιχα λέγεται *σοστήσας* ⁴ τῷ 1679 ἐν Μόσχᾳ παρὰ τῷ τυπογραφίῳ Σχολῇ Ἑλληνικῇ, προτάσει τοῦ ἀνταρχοῦντος Θεοδώρου πρὸς στήριξιν τῆς πίστεως κατὰ τῶν Λατίνων. Τοσοῦτον δὲ ἐκῆδοντο αὐτῆς, ὥστε ἄμφω καθ' ἐβδομάδα ἐπεσκέπτοντο αὐτήν. Δύω ἔτη ὕστερον ὁ Θεόδωρος (1681) διὰ Χρυσοβούλλου ὤρισε τὴν μεταβολὴν τῆς Σχολῆς εἰς Ἀκαδημία, ἣ ἐδωρήθη καὶ ἡ βασιλικὴ βιβλιοθήκη. Καίτοι δὲ θανόντος ταχέως τοῦ Θεοδώρου, ζήλω ὁμοῦ τοῦ Ἰωακείμ τὸ σχέδιον ἐπληρώθη, σταλέντων ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, αἰτήσει τοῦ Θεοδώρου καὶ Ἰωακείμ, τῶν ἀξίων λόγου ἀδελφῶν Λειχουδῶν, Σωφρονίου καὶ Ἰωαννικίου, ἀφικομένων εἰς Μόσχαν τῷ 1685, ὅτε ἀνετέθη αὐτοῖς ἡ ἐν τῇ Ἀκαδη-

(1) Ἀ. Λασκάρως περὶ τῶν ἀδελφῶν Λειχουδῶν ἐν τῇ Περιοδικῇ τοῦ ἐν Κ]Πόλει Φιλ. Συλλόγου Τεύχ. Ζ', 27.— Τότε καὶ Ἀρσένιος ὁ Ἕλληνας ἀφίκετο εἰς Μόσχαν μετὰ τοῦ Ἱεροσολύμων Παΐσιου, ἔνθα διέμενεν ὡς λόγιος διαταγῆ τοῦ Βασιλέως. Ὁ Ἀρσένιος, σύγχρονος Παΐσιου τοῦ Λιγαριδίου, μετέφρασεν α) Σύγγραμμα τοῦ Μοναχοῦ Ναθαναὴλ Πλάκα, σταλέν τῷ Νίκωνι ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Παΐσιου τῷ 1653. β) Βίους, τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου, Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ὁσίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, ἐπίσης Τετράστιχον τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου, καὶ τοῦ Ὁσίου Μαξίμου περὶ ἀγάπης (ἐκδ. ὑπὸ τὸν τίτλον Ἀνθολόγιον ἐν Μόσχᾳ τῷ 1660, 1664, 1662.), Δωροθέου Μονεμβασίας τὸν Χρονογράφον ἢ μετάφρασις ἤρξατο μὲν ὑπὸ τοῦ Ἀρσενίου τῷ 1656 ἐτελειώθη δὲ ὑπὸ Ἀθανασίου Ἀρχιμανδρίτου τοῦ Ἑλλήνος (τῷ 1665.) Ὅρα Σύνοψιν τῆς Ῥωστικῆς Ἐκκλ. Φιλ. ὑπὸ Φιλαρέτου Ἀρχιεπισκόπου Χαρκολίας 1859 σελ. 360. (Μετὰφρ. Ἰ. Παραπαντοπούλου.)

(2) Ὅρα Ἱστορ. τῆς Ῥωστικῆς Ἐκκλ. μεταφρ. ὑπὸ Θ. Βαλλιάνου, Ἀθήνησι, 1856, σελ. 195. 196. 267. 278.

(3) Φιλαρέτου Χαρκολίας Ἱστορ. τῆς Ῥωστικῆς Ἐκκλ. ἐν Μόσχᾳ 1857. Περίοδ. Δ', σελ. 404. (ἐκ τῆς ἀνωτ. μεταφρ.)

(4) Αὐτόθι σελ. 406—407.

